

Nakrar nútíðarsøgur

Gløgt er gestsins eyga, sigst. So sjáldsamur gestur eri eg í mini egnu heimbygd, at smálombini eru blivin stór, uttan at eg havi varnast nakað. Ja, so langt kann man koma frá náttúruni við at búgva í høvuðsstaðnum. Long tíð er eftirhondini ímillum hvørja ferð man er heima. Man kennir alt og øll og tað kennist heitt og fjálgt at vera í sinum egna umhvøvi. Tó — sær man alt tað kenda við fremmandum eygum og uppá ein máta, kann man siga, gjøgnumskoðar smáligeitirnar. Men eisini møtir man bliðsemi og náttúrligheit í alstóran mun.

Tá eg fór suður um, var ætlanin bert at ferðast og »slappa av« (eitt orð, sum er blivið nógv brúkt síðstu árin og er gott uppslitið, eins og tey ið brúka tað nógv). Men — eftir sum at pápi mín ikki fekk mann at ansa eftir vektini fyri bátin, meðan landað var, visti eg ikki til mín, fyrr enn eg sat saman við Palleba í einum skúri úti

á kaiini í Hvalba. Ná — eg siggi sjáldan Palleba og hvalbingar, so nú var bara eitt at gera, og tað var at fáa sum frægast burtúr.

Meðan eg sat í vekt-skúrinum saman við Palleba, kom eg at hugsa um líkt og ólíkt. Tað er merkiligt, at man ongantið hoyrir ella sær eitt livstekt um nakað av øllum tí, ið fyriferst í Hvalba. Tí nýggjheitir eru nokk av hvønn dag í Hvalba.

Sannleikin er tann, at Suðuroyggjin er ein gloymd oyggj, hvat almennum og politiskum fjølmiðlum víðvíkur. Og hvi tað er so, tað veit eg ikki, tað kann onkur svara uppá, sum hevur skil fyri tí.

Ná, meðan vit bæði vigaðu, hugsaði eg nógv ar nýggjar hugsanir og sá stórar kontrastir. Faktiskt feldi eg, hvussu langt eg eri komin frá tí veruliga livinum. Lívið hjá arbeiðarunum, ið arbeiða samfullar átta tímar hvønn dag, hart arbeiði við hondum, fyri at fáa mat

á borðið. Í Hvalba krevja fólk ikki, at tey skulu hava eitt so grúliga innihaldsrikt arbeiði, men eru gláð fyri at hava eitt arbeiði og gláð fyri sína tímaløn. Eg kom at hugsa um, at óansað hvat arbeiði man hevur, hevur man sjálvur møguleikan fyri at gera tað innihaldsrikt, um man vil.

Ná, hetta kundi líkt New Journalism sum eg skrivi, t.v.s. at journalisturin (ikki tí eg eri tað) setur seg sjálfan í fokus, men tað er ikki ætlanin. Hetta er ein inngangur til nakrar greinar um víðurskiftir í Hvalba. Inngangurin bleiv heldur langdrigin, tí eg vil fegin vísa á orsøkirnar til, at eg fari at skriva. Høvuðsorsøkin er, at ongin annar skrivar um Hvalba, og tá man hevur lært so nógv ár á

Vit fara í dag og í komandi bløðunum at prenta greinarøð um Hvalba. Hetta eru hugleiðingar - tankar, sum Maud Næs, hevur gjørt, nú hon hevur verið í heimbygdini í summarfrítíðini.

Rithøvundin Maud Næs lesir annars søgu á Fróðskaparsetrinum. Tær fyrstu greinarnar eru í blaðnum í dag.

Fróðskaparsetrinum, sum onkur hvalbingur tók til, tá kann man saktans skriva. Annars haldi eg, at tað er ein skylda, hjá einum og hvørjum borgara í einum demokratiskum samfelag at finnast at, har ein so týðuliga sær, at tað sum vundur niður vundur upp.

Maud Næs skrivar:

Mikines og Palleba

Rós til Bárða Jákupsson. Rós til tey, ið hava uppi-borið rós

Tá eg vaknaði sunnurmorgunin, hevði eg ikki droymt um, at eg mána-morgunin skuldi sita innisperrað í einum lítum skúri og ansa eini fiskavekt saman við Palleba. Fyri tykkum, sum búgva í stórbýnum og ikki kenna annað til

Palleba, enn ein abstraktan figur, ið umboðar meiniga mannin, kann eg upplýsa, at Palleba veruliga eksisterar og er ein miðalhampamaður, raskur, fittur og blíður. Ja, og orgeiga ein veruligan Palleba í Hvalba.

Ná, har vóru vit so bæði, einsamøll í skúrinum. Í skúrinum var bert ein stólur, so at Palleba, sum er ein

Vakrasta kvinnumynd í Norðanlondum foldar seg út ímillum vektseðlin hjá Palleba og mær í vektiskúrinum.

gentlemaður bjóðar mær stólin, og sigur »sit tú bara, her er heitt« (Ein lítill rustaður radiatorur, ið líktast mest teimum russisku trolarunum, ið

liggja og friðka um náttúruna á Havnarvág, hekk á veggnum til vinstri), og so fór Palleba avstað og eg sá hann bert, tá hann kom inn at kanna vektina, men vit prátadu so saman tá.

Ná, tíðin bleiv heldur long fyri mitt víðkoman, tí tað tekur so drúgvu tíð at landa í fyrstani, og eg hevði bert nakað at gera, tá Poli kom koyrandi við fiskakassanum.

Ikki tí, Poli var stak blíður, hann heilsaði og smiltist til mín, hvørja ferð hann kom við einum nýggjum kassa, og tað bleiv til heili 27 smil tilsamans fyri dagin, so vit høvdu tað bara gott.

Tað var Bárður sum skuldi hava rós, nú eri eg ov sein á sjövarfallinum sum vanligt, tí nú hava øll langt síðan róst honum fyri bókina um Mikines, ja, longu í

Palleba og Betta eksisterað í Hvalba og eru ikki abstraktir figurar sum Palleba og Marsanna í stórbýnum.

heyst. Men — satt at siga havi eg ongantið gloppað bókina, fyrr enn í vektiskúrinum og tað fegnist eg um, tí størri kontrastir finnast valla, enn vakrasta málninga-